

Песме – Анђелко Заблаћански

(Песме из збирке *Месечеве очи*, 2022)

КУЋА МРАКА

Будиш се
над сводом тишине
заборављеног сна
сам
у кући мрака
прогнан из сваке
суштине
усахли бунар без дна
у животу потрошеном још
пре уранка

Мириса тамњана
и босиока
не сећаш се више
ни печеног хлеба на нечијем
длану
које као да проси
милост пшенице из мајчиног ока
окупан
топлином летње кише
у кораку дечијем
што свему знаде
да пркоси

А сад се
стидиш рођеног брата
његових
огрубелих шака
док свуда украј твог пута
цветају кукурек,
лијандер
и кукута
и нико не отвара
врата
док сам си у кући мрака

МОЛИТВА БОГОРОДИЦИ

Пресвета Дјево Маријо,
праведници чују твој крик
у осмеху и смерности затурен кад си
родила Спасиоца.

И док се глас
Небесима дизао уз витлејемски свети ћувик,
као свакој мајци, и Теби предобра,
пала је суза радосница,
да ми данас славимо рождество Твог сина
загледани у Божији лик.

Слутила си,
безгрешним зачећем,
твој плод мора спасити свет,
спасити човека од човека,

у њему скрите звери,
и да ће једном векови у нама
утулити светлоплет,
вратити нас својим прапочецима
у невери.
И сад, кад човек човека
душом не препознаје,

већ га као слину,
плъуне у прашину поред лошег пута
и за своја недела нико се не покаје,
Мајко, за нас
упути молитву свом Сину:
да нас Светлошћу обасја,
јер свет ће овај у себи да залута.

НА РАЗЛИВУ ЖИВОТА

Срч мог постојања уденут у Твоју хладноћу
Венчану са свим сутонима позних јесени,
Почетак је неповратног пута у глуву самоћу,
Кад све се туге скупе само у једној сени.

И бива тако дан у очима све тмурнији, краћи,
Свака мисао о Теби срцу је све нејаснија,
У вртлогу збиље и снова већ се не умем снаћи
Док ме живим још чини Твог бивства чаролија.

Пружам ли руке к Небу или даљини што се губи
На разливу токова светлости и измаглице,

Не знам — осећам неко ми ум својом тупошћу руби,
Да пред истином не могу познати Твоје лице.

На крају у страху дрхтим с мишљу о непосто-јању:
Твог дела у мени и свему што беше и биће —
И где су границе гордости и смерном покајању,
Кад све се у души сломи с криком у комадиће.

ТИХОВАЊЕ ИЗ ОСАМЕ

Горостас зимска ноћ
блиста белином испод таме
и сваки смотуљак сна
ушушка муклином на недрима
све док не крикне сова
и разбије лепоте моћ
тиховања из осаме
утрнулих душа уздаси са дна
што се у ненадану маглу ураме
међу сабластима и људима
блиских сред бездна
као у азбуци суседна слова

Патуљак, зимски дан
згасне пре зоре, пре јутра
сам у себи
у главама умних и несхваћених људи
док се утробом множе
гној, трулеж и црви
као да никад нико не би

загледао се у било чији сан
као да не постоји сутра
сем у заблуди
кад исти и слични се гложе
и једни друге без суда осуде

ПРЕЦИ И ПОТОМЦИ

Дубоко у мени заћутали су преци.
(њихови животи и смрти тихо увиру),
сви они које вери учише жреци
и они који с крстом живеше у миру.

Уз Дажбога им лоза први пут олиста,
са сваким столећем рађала је више,
да сва плодна, сва родна дочека и Христа
и опет зри после шестнедељне кише.

А онда, дођоше нова времена, људи:
они што откидаше најбоље ластаре.
човек Човеку поче престрого да суди;
сваки бол мог рода прећуте и занемаре.

Лоза нам бива краћа, грозђе киселије,
гроздовље не верује да их корен храни.
Све прошлости заћуташе кô да их није,
а у мојим грудима на левој су страни.

Од предугог ћутања моја била звоне,
иза мене остаће прах, пепео, дим.
угасићу светлост, гледати сутоне,
последњим погледом пределима свим.

ПРАВО НА...

Јесу ли дали све твоје
што рођењем ти
припада
стопу земље, комад
неба и сунца пуне
погледе
као кад после летње
кише дуга на реку пада
као кад месец ведрих
ноћи проспе зраке
бледе

Јесу ли ти рекли да
свитање не уме
да стари
једина младост што се
свом почетку увек
враћа
као склад узвишене
промисли и обичних
ствари
као завада и љубав
с којима живе сва браћа

Јесу ли ти открили све
тајне уснулог облутка
неуке претпоставке
суштине у нечему

малом
као кад у једну наду
сваки се промашај утка
као да сви путеи су у
једном кораку
засталом

Јесу ли ти показали све
слике људског
постојања
кржаве трагове
звериња с худим ликом
човека
као кад пијан
девичанство силујеш без кајања
као почетак и свршетак
сваког минулог века

СРБИЈО, МАЈКО

Србијо, мајко незалечених
вековних рана
опет те исто черече
туђини ђавољег соја
и твоја деца
с издајничких грана
највећи грешници прљаве образе
бришу од скута твоја
док људи без морала част ти газе
несрећна радости моја

Србијо, дојиљо свачије нејачи
покрадена историјо
с гробова младих мученика
и комаданих ти њива
храбрости
чак и кад те бију јачи
но, поред толико освајача и издајника
оних за које
и недужна си крива
родна грудно моја, још си жива

Србијо, зоро на западу
незашло сунце свих источних тама
ватро најхладнијих зима
не дај да ти убију последњу наду
чак и кад те сви напусте
кад останеш сама
испод свих кукоља жита има
за утрине ти пусте.

